

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Zorica Višnjić, Vida Petrović Škero, Snežana Andrejević, Jelka Jovanović, Bojan Cvejić i Olivera Milošević, na sednici održanoj 28.1.2021. jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom “Seks u Rimu u detalje: Orgije i bahanalije bez granica“, objavljenim 30. avgusta 2020. godine portal „Nova.rs“ **prekršio je tačke 1 i 2 Odeljka IX (Poštovanje autorstva) Kodeksa novinara Srbije**, po kojima su mediji i novinari obavezni da poštuju i primenjuju važeće zakonodavstvo o zaštiti autorskih prava i da, kada dobiju dopuštenje za reprodukciju iz drugog izvora, to učine uz uvažavanje autora i uz navođenje izvora, kao i odredbu koja zabranjuje novinarima da kao svoje potpisuju tekstove, crteže, ilustracije, fotografije i video zapise drugih autora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat Nataše Ilić podneo je žalbu tvrdeći da su povređena njena autorska prava time što je portal „Nova.rs“ preuzeo njen autorski tekst sa njenog bloga „Rokselana.com“ i, u nešto kraćoj verziji i uz neznatne izmene, objavio na svom portalu sa imenom druge autorke. Kako je navedeno u žalbi, u provj verziji uopšte nije bio naveden i izvor, da bi tri, četiri dana kasnije, ispod lida teksta bio postavljen link ka izvornom tekstu.

Nakon podnošenja žalbe Savetu za štampu, Dragana Pandurević Jovović, urednica sektora Žena i Magazin na „portalu Nova.rs“, odgovorila je da je ispod lida, „tamo gde tehničke mogućnosti dozvoljavaju bilo navedeno ko je izvor i linkovano ka originalnom tekstu“, koji je preuzet jer na blogu ne piše da je to zabranjeno. Nakon žalbe, unete su i izmene da ime autora bude transparentnije istaknuto, uz dva linka sa sajtu „Rokselana“.

Podnosilac žalbe, međutim, ovim nije bio zadovoljan, ocenjujući da ni obrazloženje urednice, ni celokupno ponašanje portala nisu u skladu sa načelima kolegijalnosti i novinarske etike i ostao je pri tome da se o žalbi izjasni Komisija.

Komisija za žalbe utvrdila je da je „Nova.rs“ prenela autorski tekst sa bloga i objavila ga sa potpisom (verovatno) svoje novinarke, da bi naknadno u tekst bilo dodato „kako piše sajt

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

Rokselana“, ali je i dalje kao autor bila navedena Nevena Dimitrijević. Tek nakon podnošenja žalbe Savetu za štampu, izvor je naznačen u vrhu teksta (sa još jednim linkom ka originalnom tekstu), dok je kao autor navedena „Nova.rs“. Objašnjenje urednice rubrike da je izvor bio naznačen ispod lida „gde tehničke mogućnosti dozvoljavaju“, ne može biti prihvatljivo, utoliko pre što je kasnije bilo moguće i drugačije rešenje. Komisija smatra da se autor i izvor moraju veoma jasno naznačiti i ne može se tehničkim razlozima pravdati nepoštovanje bilo čijih autorskih prava. Takođe, nejasno je kako je kao autor teksta potpisana osoba koja to nije.

Članovi Komisije za žalbe zato su jednoglasno odlučili da su prekršene tačke 1 i 2 poglavlja IX Kodeksa novinara Srbije, koje propisuju obavezu navođenja izvora i autora, ali i zabranjuju novinarima da kao svoje. potpisuju tekstove drugih autora. Prekšena je smernica za primenu Kodeksa novinara u onlajn okruženju za poglavlje Poštovanje autorstva, koja se odnosi na obavezno naznačenje autora, odnosno po kojoj je, pored naznačenja medija kao izvora, obavezno naznačiti i samog autora i ispoštovati druge izvore i zahteve koji se odnose na moralni aspekt iskorišćavanja autorskog dela.

Beograd, 28.1.2021.

Predsedavajući

Dragan Đorđević